

КВАКУША А. С.,
аспірант кафедри публічного публічного
управління та адміністрування
(Національна академія внутрішніх справ)
детектив
(Національне антикорупційне бюро
України)

УДК 342.951

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2022.5.23>

ЗМІНА СТАВОК ПОДАТКІВ, ЗБОРІВ ТА ОBOB'ЯЗКОВИХ ПЛАТЕЖІВ ЯК ПІДСТАВА ПЕРЕГЛЯДУ ТАРИФІВ НА ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ

В статті здійснено дослідження правових підстав перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом внаслідок зміни ставок податків, зборів (обов'язкових платежів) у відповідності до п. 1 розділу II Порядку перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом, затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України № 782 від 08.10.2013.

В ході наукового дослідження проаналізовано вплив податків, зборів та обов'язкових платежів на фінансові показники АТ «Укрзалізниця», та висловлено ряд пропозицій в частині внесення відповідних змін до п. 1 розділу II Порядку перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом, затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України № 782 від 08.10.2013, з метою додаткового нормативного врегулювання і вдосконалення як зазначеної норми права, так і Порядку перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом в цілому, оскільки зазначеним Порядком перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом взагалі не регламентовано алгоритм дій в частині перегляду тарифів на вантажні залізничні перевезення внаслідок законодавчого внесення змін до ставок чи будь-яких інших елементів податків, зборів та обов'язкових платежів.

Також в ході наукового дослідження проаналізовано та надано правову оцінку факту прийняття Верховною Радою України закону про внесення змін до Податкового кодексу України, в результаті прийняття якого відбулося значне зростання податкового навантаження на АТ «Укрзалізниця», та факту відсутності будь-яких дій зі сторони Міністерства інфраструктури України в частині внесення змін до основного станом на теперішній час збірника тарифів в частині здійснення внутрішніх, експортних та імпорتنих вантажних залізничних перевезень, внаслідок прийняття зазначеного закону.

Ключові слова: залізничний транспорт, тариф, податки, збори, обов'язкові платежі.

Kvakusha A. S. Change in the rates of taxes, fees and obligatory payments as a basis for the revision of tariffs on transportation of loads by railway transport

In the article is carried of research of the legal grounds of revision on the tariffs freight railway transportations as a result of change of rates by the taxes, collections (obligatory payments) in accordance with point 1 division II of the Order revision by the tariffs on freight railway transportations, ratified by the order Ministry of infrastructure of Ukraine № 782 from 08.10.2013.

During scientific research was analysed the influence of the taxes, collections and obligatory payments on financial indexes of the Joint-stock Company

«Ukrainian railway», and expounded the row of suggestions in the part of bringing the corresponding changes to the point 1 division II of the Order revision by the tariffs on freight railway transportations, ratified by the order Ministry of infrastructure of Ukraine № 782 from 08.10.2013, with the aim of additional normative settlement and to perfection this norm of the rights, and the Order revision by the tariffs on freight railway transportations in totality, because the Order revision by the tariffs on freight railway transportations it's not regulate the algorithm of the actions in part of revision by the tariffs on freight railway transportations as a result of legislative bringing of changes to the rates or any other elements by the taxes, collections and obligatory payments.

Also during scientific research was analysed and was given the legal estimation the fact of acceptance by the Parliament of Ukraine of the law about making alteration to the Taxes code of Ukraine, which was the result of considerable increase the tax loading on the Joint-stock Company «Ukrainian railway», and the fact of absence of any actions from the Ministry of infrastructure of Ukraine in the part to make some alterations to the main by the state on present tense the collection of tariffs in part of realization internal, export and import freight railway transportations, as a result of acceptance of this law.

Key words: *railway transport, tariff, taxes, fees, mandatory payments.*

Вступ. У відповідності до ч. 1 ст. 12 Закону України «Про ціни і ціноутворення» [1] та постанови Кабінету Міністрів України № 1548 від 25.12.1996 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» [2] тарифи на перевезення вантажів залізничним транспортом та пов'язані з ними послуги законодавством України віднесено до державно регульованих цін.

Згідно ч. 3 ст. 12 Закону України «Про ціни і ціноутворення» зміна рівня державних регульованих цін може здійснюватися як в порядку і строки, що визначені органами, які відповідно до цього Закону здійснюють державне регулювання цін, так і у зв'язку із зміною умов виробництва і продажу (реалізації) продукції, що не залежать від господарської діяльності суб'єкта господарювання.

На виконання вищевказаних положень ч. 3 ст. 12 Закону України «Про ціни і ціноутворення», постанови Кабінету Міністрів України № 1548 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25.12.1996, та ряду інших актів законодавства України Міністерством інфраструктури України 08.10.2013 було прийнято наказ № 782 [3], яким було затверджено Порядок перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом.

П. 1 розділу II вказаного Порядку перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом визначено, що у відповідності до вимог абзацу 2 ч. 3 ст. 12 Закону України «Про ціни і ціноутворення» підставами для зміни умов встановлення тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом та пов'язані з ними послуги, що не залежать від господарської діяльності залізниць, можуть бути:

- зміна ставок податків, зборів (обов'язкових платежів);
- зміна рівня заробітної плати відповідно до актів законодавства, генеральної угоди між Кабінетом Міністрів України, всеукраїнськими об'єднаннями профспілок і всеукраїнськими об'єднаннями організацій роботодавців, а також галузевої угоди між Державною адміністрацією залізничного транспорту України та Радою профспілок залізничників і транспортних будівельників на фінансування соціального розвитку, соціального захисту залізничників виробничого персоналу;
- зміна цін і тарифів на паливно-енергетичні та матеріальні ресурси;
- інші підстави для зміни рівня тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом та пов'язані з ними послуги, що не залежать від господарської діяльності АТ «Укрзалізниця».

Вбачається за доцільне розглянути зміну ставок податків, зборів та інших обов'язкових платежів, як підставу для перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом, що не залежить від господарської діяльності залізниць, та вказати на існуючі станом на теперішній час проблеми та недоліки застосування вказаної підстави для перегляду тарифів на залізничні вантажоперевезення, а також можливі шляхи їх вирішення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розв'язання зазначеного питання було започатковано в дослідженнях Г. Сенік, якою досліджувалося питання ціноутворення у сфері залізничних перевезень вантажів, Е. Деркач та Я. Курбатової, якими досліджувалися правові аспекти встановлення тарифів і цін на перевезення вантажів залізничним транспортом загального користування. І хоча на загальному рівні зазначена проблема в їхніх дослідженнях не вирішувалася, за змістом їх наукових досліджень вказане питання зачіпалося у якості одного з основних критеріїв тарифоутворення у сфері вантажних залізничних перевезень.

Постановка завдання. Мета статті – на теоретичному рівні розглянути зміну ставок податків, зборів та інших обов'язкових платежів, як підставу для перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом, та вказати на існуючі станом на теперішній час проблеми та недоліки застосування вказаної підстави для перегляду тарифів на залізничні вантажоперевезення, а також можливі шляхи їх вирішення.

Результати дослідження. АТ «Укрзалізниця» є одним з найбільших платників податків та інших обов'язкових платежів в Україні. Сплата податків, зборів та інших обов'язкових платежів є однією з найбільших статей витрат АТ «Укрзалізниця», яка суттєво впливає на фінансові показники підприємства, що в свою чергу призводить до того, що будь-які зміни ставок податків, зборів та інших обов'язкових платежів, які справляються з АТ «Укрзалізниця» істотно впливають на загальнодержавні процеси тарифоутворення у сфері вантажних залізничних перевезень.

Згідно п. 6.1 ст. 6 Податкового кодексу України [4] податком є обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету або на єдиний рахунок, що справляється з платників податку відповідно до цього Кодексу.

Збором (платою, внеском) є обов'язковий платіж до відповідного бюджету або на єдиний рахунок, що справляється з платників зборів, з умовою отримання ними спеціальної вигоди, у тому числі внаслідок вчинення на користь таких осіб державними органами, органами місцевого самоврядування, іншими уповноваженими органами та особами юридично значимих дій.

Повний і вичерпний перелік податків і зборів міститься в ст. 9 та ст. 10 Податкового кодексу України.

Щодо обов'язкових платежів, то на відміну від «податків» і «зборів» вказаний термін не має чіткого законодавчого визначення в чинному законодавстві України. Також в чинному законодавстві України відсутній повний і вичерпний перелік обов'язкових платежів, які справляються органами державної влади в порядку передбаченому законами України.

Разом з цим, з аналізу змісту та правової природи вказаного значення вбачається, що «обов'язковий платіж» має значно ширше розуміння, ніж «податки» і «збори», які фактично є одними з різновидів обов'язкових платежів, і не обмежується виключно податками і зборами.

Так, зазначена позиція цілком і повністю відповідає контексту застосування термінів «податки» і «збори» в Податковому кодексу України та Бюджетному кодексу України [5], в редакціях чинних на дату прийняття наказу Міністерства інфраструктури України № 782 від 08.10.2013 «Про затвердження Порядку перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом», оскільки і Податковим кодексом України, і Бюджетним кодексом України, в редакціях чинних станом на дату прийняття вищевказаного наказу Міністерства інфраструктури України № 782 від 08.10.2013 прямо передбачалося, що податки і збори є лише одними із видів обов'язкових платежів.

В Юридичній енциклопедії під загальною редакцією Ю.С. Шемшученко [6] поняття «обов'язкові платежі», в контексті посилання на поняття «збори грошові» також наведеного у вказаній Юридичній енциклопедії, визначено як обов'язкові платежі, які мають відплатний, компенсаційний характер і сплачуються юридичними та фізичними особами за надані їм державними органами певні послуги чи певні права.

Таким чином вбачається, що до обов'язкових платежів, які не є податками чи зборами в розумінні Податкового кодексу України, законодавством України віднесено обов'язкові платежі, які сплачуються юридичними та фізичними особами державі в особі відповідних її органів за надані їм певні права, вигоди чи послуги. Як приклад, обов'язковими платежами є єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, державне мито, військовий збір, дивіденди, що сплачуються підприємствами державного сектору економіки на користь держави, а також інші платежі, обов'язковість сплати яких встановлена законодавством України, і які сплачуються їх платниками за надані органами державної влади певні права, вигоди чи послуги.

З урахуванням викладеного вбачається за необхідне внести відповідні зміни до п. 1 розділу II Порядку перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом, затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України № 782 від 08.10.2013, в частині додаткового нормативного вдосконалення юридичної техніки вказаної правової норми, а саме виокремлення (виведення з-під дужок) терміну «обов'язкові платежі» від термінів «податки» і «збори», і визначення зміни ставок обов'язкових платежів, як окремої самостійної підстави для перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом.

Також слід зазначити, що у згідно пп. 4.1.9. п. 4.1. ст. 4 Податкового кодексу України одним з основних принципів податкового законодавства України є принцип стабільності згідно якого зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за 6 місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки.

Хоча принцип стабільності визначено лише в Податковому кодексі України і він не міститься в інших законах України, якими регламентовано порядок справляння інших обов'язкових платежів, його наявність в податковому законодавстві України цілком і повністю відповідає такому принципу адміністративного права та публічного управління, як юридична визначеність, якому мають відповідати й інші закони України, якими регламентовано порядок та підстави справляння обов'язкових платежів відмінних від податків і зборів.

У виданні Ради Європи «Адміністрування і Ви. Принципи адміністративного права у відносинах між особами та органами публічної влади» [7, с. 19] з посиланням на ст. 6 та ст. 21 Рекомендацій Комітету міністрів Ради Європи CM/Rec(2007)7 «Щодо належного адміністрування» зазначено, що принцип юридичної визначеності полягає в тому, що адміністративні рішення, ухвалені суб'єктами владних повноважень, повинні бути передбачуваними, щоб надати змогу особам діяти відповідним чином. Не повинно бути жодного втручання у легітимні очікування щодо рішень, які можуть бути прийняті суб'єктом владних повноважень в майбутньому, за винятком випадків, передбачених законом. На практиці юридична визначеність має важливе значення для формування довіри громадськості до верховенства права і тісно взаємопов'язана з принципом законності. Юридична визначеність вимагає, щоб законодавство було зрозумілим, чітким і передбачуваним, для того, щоб особи розуміли, якої поведінки очікують від них суб'єкти владних повноважень і чого вони можуть очікувати від суб'єктів владних повноважень. Механізми застосування законодавства суб'єктами владних повноважень є фундаментальною основою для формування довіри суспільства.

З урахуванням викладеного вбачається, що принцип юридичної визначеності, як і аналогічний йому принцип стабільності в податковому законодавстві України, повинен застосовуватися Верховною Радою України, як під час внесення змін до Податкового кодексу України, так і під час внесення змін до законів України, якими регламентовано порядок справляння обов'язкових платежів відмінних від податків і зборів, а тому будь-які зміни до ставок (розмірів) податків, зборів та інших обов'язкових платежів, мають вноситися до

законів України, якими регламентовано порядок їх справляння, завчасно та обґрунтовано, із завідомим попередженням громадськості про вказані зміни до законодавства.

В той же час вбачається, що вимоги щодо добросовісного застосування законодавцем принципу юридичної визначеності (принципу стабільності в податковому законодавстві України), під час внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України, якими регламентовано порядок справляння інших обов'язкових платежів, повинні використовуватися не лише відносно такого елементу податків, зборів та інших обов'язкових платежів як ставка (розмір), а й щодо інших їх елементів таких як:

- платники податків, зборів та обов'язкових платежів – особи, які володіють об'єктом оподаткування або справляння обов'язкових платежів, провадять діяльність (операції), що є об'єктом оподаткування або справляння обов'язкових платежів, або на яких законами України покладено обов'язок із сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів;

- об'єкт та база оподаткування (база нарахування обов'язкових платежів) – майно, товари, доходи (прибутки), обороти з їх реалізації, інші об'єкти визначені законодавством України, з наявністю яких у платника виникає обов'язок із сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів;

- порядок обчислення і сплати податків, зборів та обов'язкових платежів – період, що розпочинається з моменту виникнення податкового обов'язку (обов'язку зі сплати обов'язкових платежів) і завершується останнім днем строку, протягом якого такий податок, збір чи обов'язковий платіж повинен бути сплачений в порядку, визначеному законодавством України;

що пов'язано з тим, що за аналогією зі ставками податків і зборів, та розміром обов'язкових платежів, передчасне внесення змін до будь-якого з вказаних елементів податків, зборів і обов'язкових платежів, раніше, ніж за 6 місяців до початку нового бюджетного періоду, може негативно вплинути на фінансовий стан їх платників, та неналежне ведення ними первинного бухгалтерського, податкового та фінансово-господарського обліку їх доходів і видатків під час провадження ними господарської діяльності.

І в цій частині також вбачається за необхідне внести відповідні зміни до п. 1 розділу II Порядку перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом, затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України № 782 від 08.10.2013, стосовно відображення у якості підстави перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом, що не залежать від господарської діяльності залізниць, не лише зміни ставок податків, зборів та обов'язкових платежів, а й зміни інших елементів податків, зборів та обов'язкових платежів – таких як платники податків, зборів та обов'язкових платежів, об'єкт та база оподаткування (база нарахування обов'язкових платежів), та порядок обчислення і сплати податків, зборів та обов'язкових платежів.

А тому дотримання законодавцем принципу юридичної визначеності і аналогічного йому принципу стабільності в податковому законодавстві України є запорукою стабільної, чіткої, зрозумілої і передбачуваної адміністративної та податкової політики держави по відношенню до платників податків, зборів та обов'язкових платежів, а в контексті перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом – підставою для своєчасного, вмотивованого та обґрунтованого перегляду Міністерством інфраструктури України тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом.

В той же час на практиці законодавець не завжди дотримується принципу стабільності (юридичної визначеності), і дуже часто до Податкового кодексу України, а також інших законів України, якими регламентовано порядок справляння обов'язкових платежів, зміни вносяться значно в коротший термін, ніж за 6 місяців до початку нового бюджетного року.

І в контексті вказаної ситуації вбачається, що Порядок перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом, затверджений наказом Міністерства інфраструктури України № 782 від 08.10.2013, потребує додаткового нормативного врегулювання і вдосконалення, оскільки ним взагалі не регламентована процедура перегляду тарифів на вантажні залізничні перевезення та пов'язані з ними послуги у разі зміни ставок (розмірів)

та/або інших вищезазначених елементів податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

Яскравим цьому прикладом є прийняття Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів» № 2628-VIII від 23.11.2018 [8], яким з порушенням принципу стабільності до Податкового кодексу України було внесено зміни, прийняття яких мало б стати підставою для перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом та пов'язані з ними послуги.

Так, п. 57 розділу I зазначеного закону з 01.01.2019 було виключено з п. 284.4 ст. 284 Податкового кодексу України норму права згідно якої плата за землю за земельні ділянки, надані для залізниць у межах смуг відведення, справлялася у розмірі 25 % від базової ставки зазначеного податку, що призвело до позбавлення АТ «Укрзалізниця» законодавчо встановленої податкової пільги на плату за землю у розмірі $\frac{1}{4}$ від загальної ставки податку, та призвело до зростання податкових зобов'язань АТ «Укрзалізниця» зі сплати плати за землю з 1 692 млн. грн. у 2017 році і 1 112 млн. грн. у 2018 році [9, с. 49] до 4 020 млн. грн. у 2019 році [10, с. 43] та 3 630 млн. грн. у 2020 році.

В той же час, з моменту внесення вказаних змін до Податкового кодексу України до Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги та Коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів Збірника тарифів, затверджених наказом Міністерства транспорту та зв'язку України № 317 від 26.03.2009 [11], зміни в частині перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом та пов'язані з ними послуги вносилися 4 рази на підставі наказів Міністерства інфраструктури України:

- № 205 від 22.03.2019 «Про внесення змін до Коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги» [12];

- № 418 від 11.08.2021 «Про внесення змін до Коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги» [13];

- № 586 від 29.10.2021 «Про внесення змін до Коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги» [14];

- № 441 від 22.06.2022 «Про внесення змін до Коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги» [15].

І прийняття жодного з вказаних наказів Міністерством інфраструктури України не було пов'язане зі зростанням податкового навантаження на АТ «Укрзалізниця» у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів» № 2628-VIII від 23.11.2018 чи прийняттям будь-якого іншого закону України, яким було б внесено зміни до Податкового кодексу України чи інших законів України, якими регламентовано порядок справляння з АТ «Укрзалізниця» інших обов'язкових платежів.

Підставами для їх прийняття слугувала необхідність проведення індексації тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом та пов'язані з ними послуги, скорочення перехресного субсидування між вантажами та вдосконалення тарифної політики на залізничному транспорті та приведення залізничних тарифів на вантажні перевезення до економічно обґрунтованого рівня, що безпосередньо зазначено в Звіті про базове відстеження результативності наказу Міністерства інфраструктури України від 22.03.2019 № 205 [16], Аналізах регуляторного впливу до проєктів наказів Міністерства інфраструктури України № 418 від 11.08.2021 [17] та № 586 від 29.10.2021 [18], та на офіційному веб-порталі Міністерства інфраструктури України в частині прийняття Міністерством інфраструктури України наказу № 441 від 22.06.2022 [19].

Висновки. Таким чином вбачається, що незважаючи на наявність в п. 1 розділу II Порядку перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом, затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України № 782 від 08.10.2013, такої підстави для зміни умов встановлення тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом та пов'язані з ними послуги, як зміна ставок податків, зборів (обов'язкових платежів):

- на практиці вказана підстава Міністерством інфраструктури України не застосовується, незважаючи на фактичну наявність вищевказаного випадку пов'язаного з внесенням відповідних змін до Податкового кодексу України, які призвели до зростання податкового навантаження на АТ «Укрзалізниця», що мало б стати підставою для перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом та пов'язані з ними послуги;

- вказана підстава потребує додаткового нормативного вдосконалення юридичної техніки, в частині окремого виокремлення (виведення з-під дужок) терміну «обов'язкові платежі» від термінів «податки» і «збори», як підстави для перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом та пов'язані з ними послуги;

- вказана підстава потребує додаткового нормативного вдосконалення, в частині зазначення, як підстави для перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом та пов'язані з ними послуги не лише зміни ставок податків, зборів та обов'язкових платежів, а й таких елементів податків, зборів та обов'язкових платежів як платники податків, зборів та обов'язкових платежів, об'єкт та база оподаткування (база нарахування обов'язкових платежів), та порядок обчислення і сплати податків, зборів та обов'язкових платежів;

- вказана підстава потребує додаткового нормативного врегулювання і вдосконалення, оскільки вказаним Порядком перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом, затвердженим наказом Міністерства інфраструктури України № 782 від 08.10.2013 взагалі не регламентована правова процедура перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом та пов'язані з ними послуги з зазначеної підстави. При цьому дуже часто на практиці зміни до Податкового кодексу України та інших законів України, якими регламентовано порядок справляння з АТ «Укрзалізниця» інших обов'язкових платежів, вносяться з порушенням принципів юридичної визначеності та стабільності, тобто менше ніж за 6 місяців до початку нового бюджетного року, що вимагає від Міністерства інфраструктури України швидкого реагування в частині перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом та пов'язані з ними послуги з зазначеної підстави.

Список використаних джерел:

1. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 21.06.2012 № 5007-VI. Дата оновлення: 09.06.2022. / База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text> (дата звернення: 19.09.2022).

2. Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів): Постанова Кабінету Міністрів України від 25.12.1996 № 1548. Дата оновлення: 07.09.2022. / База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1548-96-%D0%BF#Text> (дата звернення: 19.09.2022).

3. Про затвердження Порядку перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом: Наказ Міністерства інфраструктури України від 08.10.2013 № 782. Дата оновлення: 08.10.2013. // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1762-13#Text> (дата звернення: 19.09.2022).

4. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. Дата оновлення: 03.09.2022. / База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n140> (дата звернення: 19.09.2022).

5. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 № 2456-VI. Дата оновлення: 19.08.2022. / База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (дата звернення: 19.09.2022).

6. Юридична енциклопедія [Текст] / ред. Ю. С. Шемшученко [та ін.]; НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. – К.: Вид-во "Українська енциклопедія" ім. М.П. Бажана, 1998. – ISBN 966-7492-00-1. Т. 2: Д – Й. – [Б.м.]: [б.в.], 2004. – ISBN 966-7492-06-0 (т. 2).

7. «Адміністрування і Ви. Принципи адміністративного права у відносинах між особами та органами публічної влади». Посібник/ [наук. ред. тексту пер. – канд. юрид. наук, суддя Верховного Суду О. Р. Радишевська]; «Підтримка впровадженню судової реформи в Україні», проєкт Ради Європи. – Київ : Ратіо Дециденді, 2020. – 86 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Пер. изд.: The administration and you : a handbook. – 500 прим. – ISBN 978-617-7848-04-1. URL: <https://rm.coe.int/handbook-administration-and-you/1680a06311>.

8. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів: Закон України від 23.11.2018 № 2628-VIII. Дата оновлення: 02.04.2020. / База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-19#n3> (дата звернення: 19.09.2022).

9. АТ «Укрзалізниця». Консолідована фінансова звітність Акціонерного товариства «Українська залізниця» станом на 31 грудня 2018 року. Фінансові показники/показники основної діяльності. Для інвесторів. Про нас./ Офіційний веб-портал Акціонерного товариства «Українська залізниця». URL: https://www.uz.gov.ua/files/file/about/investors/UZ_2018%20FS_UKR_final.pdf.

10. АТ «Укрзалізниця». Консолідована фінансова звітність Акціонерного товариства «Українська залізниця» станом на 31 грудня 2020 року. Фінансові показники/показники основної діяльності. Для інвесторів. Про нас./ Офіційний веб-портал Акціонерного товариства «Українська залізниця». URL: <https://www.uz.gov.ua/files/file/about/investors/2020%20UZ%20Consolidated%20FS%20UKR%20with%20auditors%20report.pdf>.

11. Про затвердження Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги та Коефіцієнтів, що застосовуються до Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги: наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 26.03.2009 № 317. Дата оновлення: 02.02.2021. / База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0340-09#Text> (дата звернення: 19.09.2022).

12. Про внесення змін до Коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги: Наказ Міністерства інфраструктури України від 22.03.2019 № 205. Дата оновлення: 22.03.2019. / База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0320-19#Text> (дата звернення: 19.09.2022).

13. Про внесення змін до Коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги: Наказ Міністерства інфраструктури України від 11.08.2021 № 418. Дата оновлення: 11.08.2021. / База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1070-21#Text> (дата звернення: 19.09.2022).

14. Про внесення зміни до Коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги: Наказ Міністерства інфраструктури України від 29.10.2021 № 586. Дата оновлення: 29.10.2021. / База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1408-21#Text> (дата звернення: 19.09.2022).

15. Про внесення змін до Коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги: Наказ Міністерства інфраструктури України від 22.06.2022 № 441. Дата оновлення: 22.06.2022. / База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0689-22#n2> (дата звернення: 19.09.2022).

16. Звіт про базове відстеження результативності наказу Міністерства інфраструктури України від 22.03.2019 № 205/ Новини./ Офіційний веб-портал Міністерства інфраструктури України. URL: <https://mtu.gov.ua/news/32087.html?PrintVersion>.

17. Аналіз регуляторного впливу до проєкту наказу Міністерства інфраструктури України «Про внесення зміни до Коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги»./ Повідомлення про оприлюднення проєкту наказу Міністерства інфраструктури України. Оголошення/. Офіційний веб-портал Міністерства інфраструктури України. URL: <https://mtu.gov.ua/news/32928.html>.

18. Аналіз регуляторного впливу до проєкту наказу Міністерства інфраструктури України «Про внесення зміни до Коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги»./ Повідомлення про оприлюднення проєкту наказу Міністерства інфраструктури України. Новини/. Офіційний веб-портал Міністерства інфраструктури України. URL: <https://mtu.gov.ua/news/33054.html?PrintVersion>.

19. Міністерство інфраструктури підтримало індексацію тарифів «Укрзалізниці» на вантажоперевезення./ Новини. 29 Червня 2022. / Офіційний веб-портал Міністерства інфраструктури України. URL: <https://mtu.gov.ua/news/33583.html>.

